Maantielain muutokset

Liikenne- ja viestintävaliokunnan kuuleminen 28.4.2016

Kenneth Hänninen, Energiateollisuus ry
kenneth.hanninen@energia.fi
0503202439

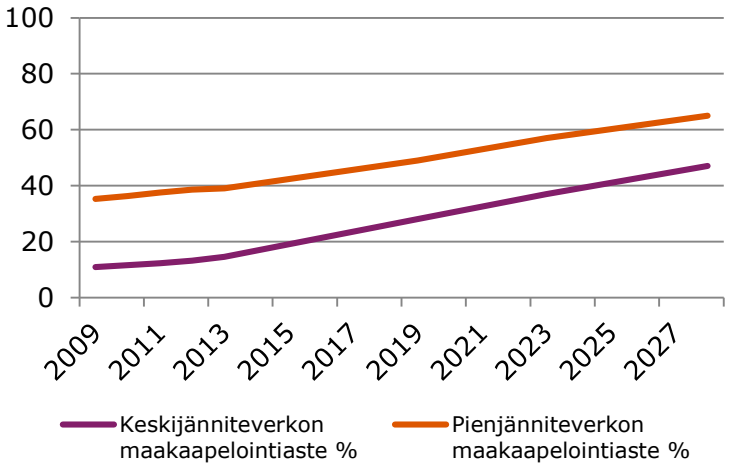
Energiateollisuus

Uusi sähkömarkkinalaki 2013 ja toimitusvarmuusinvestoinnit

Sähkömarkkinalaki 51§:

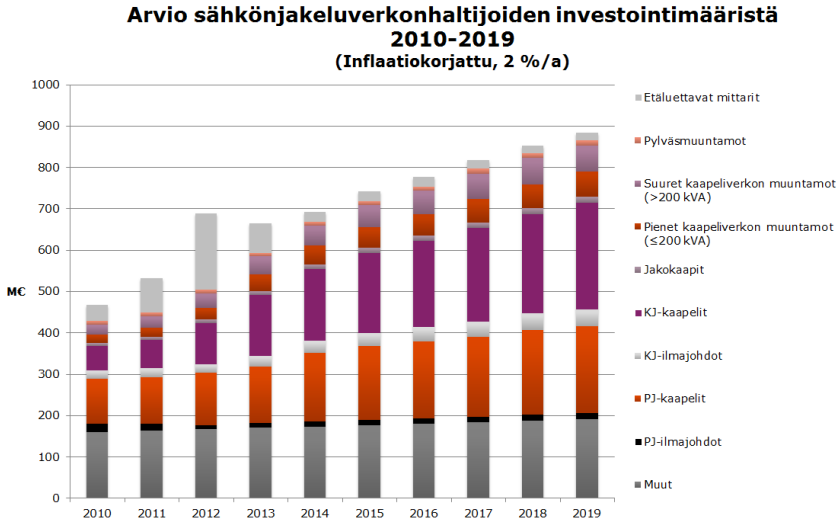
”Jakeluverkko on suunniteltava ja rakennettava, ja sitä on ylläpidettävä siten, että [...]

- *jakeluverkon vioittuminen myrskyn tai lumikuorman seurauksena ei aiheuta asemakaava-alueella verkon käyttäjälle yli 6 tuntia kestävää sähkönjakelun keskeytystä;*
- *jakeluverkon vioittuminen myrskyn tai lumikuorman seurauksena ei aiheuta muulla [...] alueella verkon käyttäjälle yli 36 tuntia kestävää sähkönjakelun keskeytystä.”*

Toimitusvarmuusinvestoinnit

- Verkot kunnossa vuoden 2028 loppuun mennessä
- Investoinnit 2014-2028 yhteensä 8,2 mrd €
- Painopiste ensin taajamissa, 2020-luvulla haja-asutusalueella

Energiateollisuus

6.11.2015

Sähköverkkojen sijoittamiseen liittyvät lupaprosessit

Sähköverkkojen toimitusvarmuutta parannetaan noin 8 miljardilla eurolla vuosina 2014-2028

Sähkömarkkinalaki (TEM)

Maantielain muutokset

HE 49/2016 Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maantielain ja ratalain muuttamisesta

- Liikennevirastolle määräysvalta mm. johtojen sijoittamisesta ja suojaamisesta
  - Määräys perustunee sähkö- ja telejohdot ja maantiet -ohjeeseen

Siirtokustannukset: 42 b §:n perusteella johdon omistaja vastaa suojaamisesta, siirtämisestä tai poistamisesta aiheutuvista kustannuksista, jos tien siirtäminen, parantaminen tai muu tienpito tätä edellyttää, kun sijoittamisesta on kulunut käsittelyvuoden jälkeen vähintään viisi vuotta.

- Tästä aiheutuu merkittävä taloudellinen riski, koska sähköjohtojen pitoaika on 40-50 vuotta. Verkonhaltija maksaisi siirron ainakin 35 vuoden ajan, vaikka siirtoaloite tulisi tienpitäjältä.
- Lähes vastaava menettely on jo nykyisessä sähkö- ja telejohdot ja maantiet -ohjeessa, mutta määräyksen myötä siitä tulisi juridisesti sitova ja neuvotteluvara häviää.
  - Tien luiskiin asennettavilla kaapeleilla siirtoriski on suurempi kuin ilmajohdoilla, jotka on asennettu yleensä tiealueen reunaan tai ulkopuolelle. Asennustapa tiealueella on muuttunut.
- Olemme esittäneet lausuntokierroksella vastaavaa menettelyä, mitä maankäyttö- ja rakennuslain 161§ mukaan sijoitettavien johtojen kohdalla sovelletaan. MRL 89§:n perusteella siirtoaloitteen tekijä maksaa siirron, ellei ole kohtuulista edellyttää toisin (käytännössä kustannukset jaetaan johdon iän perusteella). Johtojen siirtämistä on käsitelty myös sähköturvallisuuslain 52§:ssä, jonka mukaan siirtoaloitteen tekijä maksaa siirron.

Maantielain muutokset

- **Varoitusverkko:** Varoitusverkkovaatimus on standardia tiukempi vaatimus. Se estää käytännössä auraustekniikan käytön, johtaa lisäkustannuksiin ja vaikeuttaa yhteisrakentamista. Verkko on mainittu HE:n perusteluissa. Varoitusverkkoa ei vaadita muilla alueilla. Sijaintitarkkuusvaatimusta ollaan parhaillaan kiristämässä. 10 cm tarkkuusvaatimus tekee verkon tarpeettomaksi

- **Ilmoitusmenettely:** Tämä on hyvä asia, mutta käytännön toteutus huolestuttaa:
  - Lakiin on kirjattu ilmoituksen jättämisen ja töiden aloittamisen välille 21 vrk ”odotusaika”, jonka aikana ELY voi käydä läpi ilmoitukset.
  - Energiateollisuuden näkemyksen mukaan ilmoitukset pitäisi pääosin mennä sellaisenaan läpi ilman tarkastusta.
  - Tarvittaessa viranomainen voisi tehdä pistokokeita ja vaikka siirrättää väärin asennetun kaapelin.
  - Jos ELY tarkastaa kaikki ilmoitukset, viivästyy muiden hakemusten käsittely.
  - Ehdotimme lausuntokierroksella myös sitä, että viranomainen voisi myöhemmin soveltaa ilmoitusmenettelyä muihinkin kuin laissa rajattuihin töihin.
    LVM/Liikenneviraston mukaan tämä ei onnistu, koska ilmoitusmenettely on rajattava laissa tarkasti.

Yhteenveto

- Vaikka lakimuutoksen tavoite on hyvä, tulee se monilta osin vaikeuttamaan yhtiöiden toimintaa:
  - Merkittävä riski siirtokustannusten vuoksi
  - Kaapeleiden lisäsuojaukset (varoitusverkko) aiheuttavat tarpeettomia investointikustannuksia
  - Ilmoitusmenettelyn toteutus käytännössä
- Yhtiöt joutuvat arvioimaan uudelleen tiealueelle sijoittamisen kannattavuutta suhteessa yksityisten maanomistajien alueisiin
- Vaikeuttaa yhteisrakentamista
- Lakimuutoksen vaikutuksia käytännön toimintaan tulisi seurata ja arvioida erityisesti sen vaikutuksia yhteisrakentamisen kannalta